

Roll No.

Total No. of Pages : 04

Total No. of Questions : 20

MBA (2018 Batch) (Sem.-3)
HUMAN VALUES, DE-ADDICTION & TRAFFIC RULES
Subject Code : HVPE-101-18
M.Code : 76891

Time : 3 Hrs.

Max. Marks : 60

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES :

1. SECTION-A contains objective type questions.
2. SECTION-B contains short answer type questions.
3. SECTION-C contains descriptive answer type questions.
4. Attempt ALL questions.

SECTION-A

(10 × 1 = 10)

Fill in the blanks/True/False :

1. Giving all the priorities to Physical Facilities is living with Animal Consciousness.
भौतिक सुविधाओं को सभी प्राथमिकताएं देना पशु चेतना के साथ रहना है।
ਸਰੀਰਕ ਸਹੂਲਤਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਸਾਰੀਆਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇਣੀਆਂ ਪਸ਼ੂ ਬਿਰਤੀ ਨਾਲ ਰਹਿਣਾ ਹੈ।
2. There are ..... orders in Nature
प्रकृति में ..... आदेश हैं।
ਕੁਦਰਤ ਵਿੱਚ ..... ਆਦੇਸ਼ ਹਨ।
3. The process for value education is .....
मूल्य शिक्षा के लिए प्रक्रिया है .....
ਮੁੱਲ ਸਿੱਖਿਆ ਲਈ ਪਰਿਕ੍ਰਿਆ ਹੈ .....
4. Right understanding + ... = Mutual prosperity.
सही समझ + ... = पारस्परिक समृद्धि
ਠੀਕ ਸਮਝ + ... = ਆਪਸੀ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ
5. .... is the foundational value in relationship.
..... रिश्तों में मूलभूत मूल्य है।
.....ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮੁੱਢਲਾ ਮੁੱਲ ਹੈ।

6. Natural acceptance remains constant with time.
 प्राकृतिक स्वीकृति के समय के साथ स्थिर रहती है।
 ਕੁਦਰਤੀ ਮੰਜੂਰੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸਥਿਰ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ।
7. Prosperity and wealth are equivalent.
 समृद्धि और धनवन्तता बराबर है।
 ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਅਤੇ ਅਮੀਰੀ ਬਰਾਬਰ ਹਨ।
8. Amassing weapons is the best way of ensuring fearlessness in society.
 हथियारों को एकत्र करना समाज में निर्भयता सुनिश्चित करने का सबसे अच्छा तरीका है।
 ਹਥਿਆਰਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠੇ ਕਰਨਾ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਨਿਰਭੈਤਾ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ
 ਅੱਛਾ ਤਰੀਕਾ ਹੈ।
9. Ethical Human Conduct leads to Mutual Fulfilment.
 नैतिक मानव आचरण से परस्पर पूर्ति हो जाती है।
 ਨੈਤਿਕ ਮਨੁੱਖੀ ਵਿਉਹਾਰ ਪਰਸਪਰ ਪੂਰਕਤਾ ਵੱਲ ਲੈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
10. To be in a state of liking is .....
 पसंद के हिसाब से एक अवस्था में होना ..... है।
 ਪਸੰਦ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਵਲੋਂ ਇੱਕ ਦਸ਼ਾ ਵਿਚ ਹੋਣਾ ..... ਹੈ।

SECTION-B

(5 × 4 = 20)

11. What are the basic guidelines of value education?
 मूल्य शिक्षा की बुनियादी दिशानिर्देश क्या हैं?
 ਮੁੱਲ ਸਿੱਖਿਆ ਦੀ ਬੁਨਿਆਦੀ ਦਿਸ਼ਾਨਿਰਦੇਸ਼ ਕੀ ਹਨ?
12. Explain Natural Acceptance.
 सहज स्वीकृति समझाओ।
 ਕੁਦਰਤੀ ਮੰਜੂਰੀ ਸਮਝਾਓ।
13. What is prosperity? What is the difference between prosperity and wealth?
 समृद्धि क्या है? समृद्धि और धन के बीच क्या अंतर है?
 ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਕੀ ਹੈ? ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਅਤੇ ਪੈਸੇ ਦੇ ਵਿੱਚ ਕੀ ਅੰਤਰ ਹੈ?
14. What do you mean by Animal Consciousness and Human Consciousness? How is the transformation possible form Animal Consciousness to Human Consciousness?
 आपका पशु चेतना और मानव चेतना से क्या मतलब है? पशु चेतना से मानव चेतना के लिए परिवर्तन कैसे संभव है?
 ਤੁਹਾਡਾ ਪਸ਼ੂ ਚੇਤਨਾ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਚੇਤਨਾ ਤੋਂ ਕੀ ਮਤਲਬ ਹੈ? ਪਸ਼ੂ ਚੇਤਨਾ ਤੋਂ ਮਨੁੱਖੀ ਚੇਤਨਾ ਤੱਕ ਦੀ ਤਬਦੀਲੀ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੰਭਵ ਹੈ?

15. What is the need of value-Education?

मूल्य शिक्षा की क्या ज़रूरत है?

ਮੁੱਲ ਸਿੱਖਿਆ ਦੀ ਕੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ?

SECTION-C

(5 × 6 = 30)

16. What are the salient unethical practices in the profession at present? Analyze the root cause and possible solution.

मौजूदा समय में पेशे के मुख्य अनैतिक तरीके क्या हैं? मूल कारण और संभव समाधान का विश्लेषण करें।

ਮੌਜੂਦਾ ਸਮਾਂ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ੇ ਦੇ ਮੁੱਖ ਅਨੈਠਿਕ ਤਰੀਕੇ ਕੀ ਹਨ? ਮੂਲ ਕਾਰਨ ਅਤੇ ਸੰਭਵ ਸਮਾਧਾਨ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰੋ।

OR

What are the broad holistic criteria for evaluation of technologies, production systems and management models? How do they map with the comprehensive human goal?

प्रौद्योगिकी, उत्पादन प्रणाली और प्रबन्धन मॉडल के मुल्यांकन के लिए व्यापक समग्र मापदंड क्या हैं? कैसे वे व्यापक मानव लक्ष्य के साथ मेल खाती हैं?

ਤਕਨਾਲੋਜੀ, ਉਤਪਾਦਨ ਸਿਸਟਮ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਮਾਡਲ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਆਪਕ ਸੰਪੂਰਨ ਮਾਪਦੰਡ ਕੀ ਹਨ? ਕਿਵੇਂ ਉਹ ਵਿਆਪਕ ਮਨੁੱਖ ਲਕਸ਼ ਦੇ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦੀ ਹੈ?

17. Differentiate between intention and competence. How do we come to confuse between the two?

इरादा और क्षमता के बीच क्या अंतर है? कैसे हम गलती करते हैं?

ਇਰਾਦਾ ਅਤੇ ਸਮਰੱਥਾ ਦੇ ਵਿੱਚ ਕੀ ਅੰਤਰ ਹੈ? ਕਿਵੇਂ ਅਸੀਂ ਗਲਤੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ?

OR

Human being is co-existence of Self and body, explain.

इंसान स्वयं और शरीर का सह-अस्तित्व है, समझाओ।

ਇਨਸਾਨ ਮੈਂ ਅਤੇ ਸਰੀਰ ਦਾ ਸਹਿ-ਅਸਤਿਤਵ ਹੈ, ਸਮਝਾਓ।

18. What are the five dimensions of human endeavour in societ?

समाज में मानव प्रयास के पांच आयाम क्या हैं?

ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਮਨੁੱਖ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਦੇ ਪੰਜ ਪਹਿਲੂ ਕੀ ਹਨ?

OR

What are the programmes to ensure health?

स्वास्थ्य को सुनिश्चित करने के लिए क्या-क्या कार्यक्रम हैं?

ਸਿਹਤ ਨੂੰ ਠੀਕ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕਿਹੜੇ-ਕਿਹੜੇ ਤਰੀਕੇ ਹਨ?

19. What are the implications of value based living ?

मूल्य आधारित जीवन यापन के विभिन्न स्तरों पर अच्छे परिणाम क्या हैं?

ਕਦਰਾਂ ਕੀਮਤਾਂ ਆਧਾਰਿਤ ਜੀਵਨ ਜੀਉਣ ਦੇ ਵੱਖਰੇ-ਵੱਖਰੇ ਤੇ ਚੰਗੇ ਨਤੀਜੇ ਕੀ ਹਨ?

OR

What do you understand by competence in professional ethics? Elaborate.

आप व्यावसायिक नैतिकता में दक्षता से क्या समझते हैं? समझाओ।

ਤੁਸੀ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਨੈਤਿਕਤਾ ਵਿੱਚ ਯੋਗਤਾ ਵਲੋਂ ਕੀ ਸੱਮਝਦੇ ਹੋ? ਸਮਝਾਓ।

20. Explain Self-Organization and Health.

आत्म संगठन और स्वास्थ्य के बारे में बताएं।

ਆਤਮ ਸੰਗਠਨ ਅਤੇ ਸਿਹਤ ਦੇ ਬਾਰੇ ਵਿੱਚ ਦੱਸੋ।

OR

What are the problems we are facing today because of operating on the basis of pre-conditioned desires?

पूर्व-मानता इच्छाओं के आधार पर परिचालन करने से हम आज क्या-क्या समस्याओं का सामना कर रहे हैं?

ਪੂਰਵ-ਮਾਨਤਾ ਇੱਛਾਵਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਚੱਲਣ ਕਰਕੇ ਅੱਜ ਅਸੀਂ ਕਿਹੜੀਆਂ ਕਿਹੜੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦਾ ਸਾਮਣਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ?

Note : Disclosure of Identity by writing Mobile No. or Making of Passing request on any page of Answer Sheet will lead to UMC against the Student.